

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejérmegyei gazdasági-egylet, iskolatanács és a fejérmegyei tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

házhoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petisors:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

1872. február II-én.

6. szám.

III. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények „Székesfejérvár” szerkesztőségéhez, — belváros, Láng szítás féle ház — küldendők.

A lap ára, hirdetmények és a hirdetményekérti díjak a „kiadó-hivatal” Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyilttérbeni közlemények után három hasábos petisorsért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Vámszövetkezési érdekeink.

— Lőrinczffy Jánostól. —

II.

(Vége.)

Egy műiparos nemzet magas állásához mérve, végtelen alacsonyágban hever minden ország, mely csak nyers termékeket ad el; mert a munka bér, a productiv erő is megfizetett, míg emez régi angol példabeszéd szerint: „garasért adja el a rókabőrt, hogy holnap a róka farkát forintért visszavásárolja.” Ezért számítják a műiparuk által világtörténelileg példátlan suprematúra emelkedett angolok nagyságuk épületének alapkövei közé azon statustani maximát, hogy a productiv erőt kell mindenek fölött gyámolítani, minél fogva be csak nyers termék hozassék, ki pedig feldolgozott gyármű vitessék. A mely nemzet szemelőt a maximát téveszti s körülményeihez képest a földmívelési szükségek fedezésétől fennmaradott erőt gyümölcsözővé tenni és általa amannak termékeit is feldolgozással értéken növelni nem törekszik, az — miként Franklin New-Jerseyről mondotta — előbb utóbb oly hordóhoz hasonlítand, melyet szomszédai minden oldalról megfúrtak és lecsapoltak. — Hogy honunkban mindaddig mig kifelé a kereskedés szabadságát a tömérdek vámházak, korlátozások, prohibíciók, sorompók akadályozzák a productiv erőnek s általa a nemzeti műiparnak általános kifejléséről szó sem lehet, igen könnyen megfogható. Ha a statisztikai adatokat tekintjük, a kivitt magyarországi termékek ára évenként tesz (20 évi átlag szerint) 168, 796, 128 frtot s ebből a gyapju 78, 541, 267 frt. a gabna 28, 756, 091 frtot s így a gyapjut kivéve, minden egyéb együttvéve alig tesz kétszer annyit, — mint a gabna maga.

A mi a magyar bortermesztést illeti: ez legvilágosabban mutatja, hogy nincs külkereskedési piac,

mely a belföldi fogyasztással felérhetne. Honunkban a bortermesztés üzlete igen alacsony fokon áll, igen kevés kivétellel elmondhatjuk, hogy kezelésünk a szőlővessző ültetésétől egész addig mig kanosóra szürjük, gyökeresen hibás. Intensive tehát bortermesztésünk virágzása még igen sok kívánni valót hagy, de már extensive talán többet is termeszünk, hol egy kis gyümölcsös vagy egy kis epreskert fáradságunkat csak ugyan jobban jutalmazná. — És miért mindez? Mert a befogyasztás iszonyu nagy a külkereskedéshez képest. A statisztikusok Magyarország bortermesztését közép-számmal 30 millió akóra teszik; miből külkereskedésre alig megyen 4—5 millió, 25 millió akót benn az országban fogyasztunk el: tehát minden fejre, — apraját-nagyját, tücsköt-bogarat összevéve, 1 2/3 akó! Pedig tudjuk, hogy a legnépesebb vármegyékben a köznép nagy része bort tán egész életén át semmit sem izel: mert a szállítás még most is oly drágává teszi, hogy az olcsóbban részegítő pálinkával a versenyt ki nem állhatná. No már azt kénytelenek vagyunk elismerni, hogy a vámszövetséghez csatlakozás borainkra nézve némi vásárral kecsgethet, mert most egészen a nélkül vagyunk. Az orosz birodalom mindent elkövet, hogy boraink oda ne juthassanak a szerencsétlen Lengyelország szegény és ahoz oroszartomány ugyan, — de szintugy szegény Svédországban borainkat épen nem, Angliában csak névről ismerik: az a bizonyos vállalkozási szellem, — minél fogva piacot keresnek természetneinknek, nemzetünket még eddig nem szállta meg. A francziák e részben egészen más emberek. Ernyedni nem tudó törekvésük következtében ellenünk fordult a világláz, — s ez ellen oly nehéz minden küzdelem, hogy még saját honi asztalainkról is leszorítja legjobb magyar borainkat.

A mi a dohányt illeti: legkisebb kétséget sem szenved, hogy dohánytermesztésünkre a német vámszövetséghez csatlakozás igen kedvezőleg hathat. — Igaz ugyan, hogy Plalz, Bajorország, Rajnamelléke,

egy részben Württemberg, Hessen sőt maga Poroszország is sok dohányt természet, a német dohány azonban a világ minden dohányai közt legrosszabb és mint ilyen sem képes csak távolról is a szükségét fedezni. Itt ugyan azt is megjegyezzük, hogy miután hazánk Európában csaknem legjobb dohányt képes természetni; ha oda visszük dohánytermelésünket, hogy becsaránylag az amerikaival vetekedhetünk, Európában mindnütt piacot találhatunk természetneinknek. — E részben azonban mezei gazdaszatunknak még sok tenni valója van; még egyáltalában nem tétettek kísérletek, minő vegyületű földben közelíthetjük meg az amerikai dohány-maggal leginkább az amerikai dohány minőségét, s minő művelési móddal távozthatjuk el leginkább a magyar dohánynak azon rossz sajátját, miszerint kocs- és érvastagsága miatt a világereskedésben nem kedveltetik. Erőssen hisszük, hogy a magyar gazdasági egyesületnek honunk egykor erre nézve is sok közönnel tartozandik.

Lássuk most néhány vonásban a német vámszövetség eredményeit, hogy kitűnjék, mi kecsgethet a csatlakozásban? Általánosán állíthatni, hogy a német vámszövetséges statusok tíz év alatt jólétben, iparban nemzeti önértében s nemzeterőben egy századot haladtak. Mi pedig az anyagi érdekeket illeti: mindenek fölött a gyárpar óriási haladásának kell felőteni; így például 1832-höz képest, mindjárt 1837-ben a kivitt gyapotszövetek 26,000 mázsáról 75,060 mázsára; a gyapjuművek 49,000 mázsáról 69,000-re szöklentek; a feldolgozott indigó 12,000 mázsáról 24,000 mázsára emelkedett; a min nem lehet csodálkozunk, ha meg-gondoljuk, hogy egész sor új fonó-, szövő- s festőgyárak támadtak, s köztük olyanok is, melyek nagyszerűségben akármely angol gyárral is vetélkedhetnek. — A gyár-iparnak ezen gyarapodása a földmívelésre igen kedvezően hatott vissza. — A földmives termékeinek kelendőségéből él, a mi természetesen nagyobbodik, ha szaporodtak a gyárak, — melyek azon termékeket

TÁRGZA.

Hajdan és most.

A mult hét folyamában gyakran intéztetett hozzám azon kérdés, hogy miért oly néptelenek tánczvigalmaink? — s különösen miért van a hölgyvilág ott csekély számmal képviselve?

E kérdésekre, valamint az általam még felvetendő azon kérdésre, — miért nincs az ugynevezett elite-bálok jó kedv és multság? — megfelelni böjti praedicationomban szándékozom. — Nem akarván a „bohóságok végső napjaiban” a bohósok jó kedvét a bohóság ostorozásával elrontani.

Azonban mégis bátorságot veszek magamnak egy erre vonatkozó hasonlatot vagy képletet felmutatni.

Arkadii egyszerűségünkben gond- és bú nélkül, elégedetten és boldogan élünk a folyón innen, mig valakinek eszébe nem jut, hogy a túloldalon lévő ragyogó tündérpalotába jó volna eljutni, s ekkor levetkezzük egyszerű, meglegedés szülte boldogságunkat, s hanyat homlok rohanunk a fényűzés ragadó árjai közé, s uszunk a csalóka fényű tündérpalota felé, mig egyenkiut el nem maradoznak a gyengébbek. — E versenynak addig nincs vége, mig kettő uszik egy más mellett, mert a cél csak akkor van elérve, ha

nincs vetélytárs, ha mind elhullott azon gondok szegényítő terhe alatt, mely a mesebeli ismeretes béka halálával végződik.

Ezekután elmehetünk s áttérhetünk a „Hajdan”-ba, mikor még „Székesfejérvárott” nem volt más tánczterem, mint melyet a „Vörösmarty-kör” bir jelenleg a „Feketesas”-ba. — Nem volt több piperekereskedő, mint az öreg Stradli bácsi, ki a két év mulva hozzá érkezett bécsi divatképekből spanyolfalat fabrikált, — ki szigoru erkölcsbiró volt, ismerte mindenkinek vagyoni helyzetét, ha valaki csipkét kért, kivallatta, kinek és mennyi kell, s ha észre vette, hogy valaki túlment vágyaival a Rubiconon azt azzal főzte le, hogy nem adott neki ezüstpénzért sem, pedig máshol nem kapott, mert ha Pestről vagy plane Bécsből akart volna hozatni, azt a megrendeléstől számítandó fél év mulva kapta volna meg.

Emlékszem egy izben, a nagyobb leányok reávettek, hogy menjek el az örökké mogorva Stradli bácsihoz, ki nyári időben pörére vetkőzve, légyesapóval kezében ült a boltba, s kérjek négy rőf ilyen és ilyen csipkét, kezembe nyomván a boldog emlékezetű régi kétgarasokból annyit, a mennyit e rézbolygókól az „aranygyapju” a „csipke” kiváltására elégségesnek hittek, de meg ne mondjam hogy nekik, hanem hogy a „Mutter”-nak kell.

Küldetésemhez hiven meg is jelentem az öreg ur itélőszéke előtt, s ott küldetésem célját, sapkám „Schirmleder”-jének megrágása közben elrebegetem.

Az öreg ur a légyesapóval gyanus mozdulatot tevőn, kikérdező, kinek és mire kell a csipke, s mi után megtudta a valót, a kivánt csipke nélkül olyan üzenettel bocsájtott el hajdan, melyet most sem illik leirni.

Az ugynevezett „Tull-Anglaise” volt a báliaruha, a tánczosnak maguk díszíték fel szalagesokrokkal, — bál után kimosták (Fidone) s a mint a sor reájuk került kivastalták, — mert négy-ötnek volt egy, műnyel-

ven téglázórasa, s azután ismét feldíszíték más szalaggal, s kész volt a báliaruha. — Vettek hosszú, könyékig érő szarvasbőr keztyüket, — (ez volt a legértékesebb pipere-cizk, az öreg Schafhüttl keztyűsnek veszedelme, mert ezt hetenkint mosni kellett.)

Vettek két „Schein” forintért egy pár kivágott cipőt, s azt fekete szalaggal ékesen a lábukhoz köték, fejdíszül egy kis csinált virág, — (maguk csinálták) ha az nem volt, egy kis szalagdíszítés a „fésű” körül, s kész volt a „bálkirálynö.”

Igaz, hogy akkor a tánczvigalmi éj nem abban tölt el, hogy egymás öltönyét mérlegelték, — nem kuttatták mennyibe került? hol vette? — s nem nyitották meg a megrovás kimeríthetlen zsillipeit, — hanem igazi kedélyességgel rugták a port, — azaz csiszolták a padlót, a mennyiben a csárdást még akkor nem ismerték, csak a „Zwei- és Dreischritt” üténye után keringtek, mig a Herr Vatterek bokáig érő tubákszin kabátban, a Schwagerek, Gevatterek, Vetterek és tudja manó még minémü „errek” társaságába fogyasztották az elmaradhatlan „Faschings-Krapfen”, reá töltvén a szükséges mennyiségű moorit, vagy csókait — szükség esetében pótolván azt egy kis iszkai, vagy urhidaival.

Egy ilyen bál után a szomszédos leányok összefutottak, soknak még a főzőkanál is a kezébe ragadt (hihetetlen), — hirtelenében elmondták egymásnak, hogy mennyit nevettek „Raststund” alatt, a bohókák „Hanzi Vetternek” — mennyit tánczoltak, — milyen jól mulattak, — itt-ott egypár szive titkát is elárulta. — Szóval a bál után, melybe jól mulatott nem nyomta lelkét senmi olys, mely azt sugta volna neki, hogy ennek a mulatságnak vagy drágán adta, vagy még drágábban adja meg az árát.

Igy mulattak hajdan, azt pedig, hogy miként mulatnak most elmondom legelső böjti praedicationomban.

földolgozzák, nemesítik vagy fölemésszik, s ha ez által szaporodott a keresetmód a legszegényebb néposztálynál, és valóban csak így magyarázhatni azon tanúságteljes tüneményt, hogy a gyáripar növekedésével a munkabér ezzel a természetnyelvi piaci ára. — a fogyasztott mennyiség, a földhasznosítás és a fekvő birtok értéke is növekedett a nélkül, hogy a földműves manufacturális szükségét drágábban fedezhetné mint azelőtt; — s e viszonyosságból magyarázhatni a mezei gazdaság intenzív gyarapodását is, miszerint Poroszországban a birkák száma 8 millióról 18 millióra szaporodott. E szerint nyert s jólétben gyarapodott a társaságnak minden osztálya, a napszámos, mint a földműves, a töképezés, mint a gyárnok, s az iparos mint a fogyasztó — A productív erőnek ezen mozgalmához még magasabb érdekek is csatlakoztak. A kormányoknak lehetetlen volt a dolgozó néposztályok törekvéseiben mint egy sürgető felhívást nem látni, hogy a nevelőintézetek czélszerűbb elrendezéséről, tágításáról, szaporításáról gondoskodniok kötelesség és gondoskodtak, s ez viszont a nép erkölcsi s értelmességi nemesítésére nagyon jótékony hatással volt, a nép takarékoságát a takarékpénztárak, — ezeket viszont a növekedő kereset gyarapították; a dugarusság mértéke, mely a határlakosok erkölcsiségére oly mondhatatlan kártékony hat, a vámsorompók lerontásával mintegy 1200 □ mértföldről száműzetett; — szóval: erkölcsiség, jólét, szorgalom, rendszeret s nemzetiesség minden irányban annyira növekedett, hogyha még ehhez a közlekedési eszközök egyesült erővel bámulatos javítását és szaporítását valamint a hadviselésben kifejtett vívmányokat; mint ezeket a lefolyt harcban egész Európa bámulta, és hozzávesszük: lehetetlen meg nem győződnünk, — hogy a német vámelegesület oly nagyszerű jótékony politikai tünemény, melynél eredményben fontosabbat, jövőben gazdagabbat századok nem mutatnak.

T. szerkesztő ur!

Lapjának február 4-iki számában Márkus Simon helybeli lakatos előadása nyomán tetszett megemlíteni azon állítólagos tény, mintha én, nevezett Márkus Simonnak és nejemnek f. február 1-jén azon alkalommal midőn ezek, velem uri-utczai házamra vonatkozólag kötött adásvevési szerződésükből kifolyólag az első vételár részlet összeget: 1000 frtot lefizették, — 5000 frtot, vagyis az 1000 frton felüli vételár hátralékot Markus Simon munkaszeretete és szorgalma megjutalmazása indokából elengedtem, illetőleg oda ajándékoztam, s nevezettet arra jogosítottam volna, hogy ezen állítólagos ajándékozási eseményt hirlapilag közzé tehesse.

Ezen, t. szerkesztő ur által méltán különösnek nevezett eset felvilágosítása czéljából bátor vagyok jelen soraimnak, — melyek az általam e tárgyban már megindított bírói eljárásnál alkalmazást nyerendő jogi elvek és szabályok felsorolása és fejtegetése mellőzésével egyszerűen a tényközlésnek lelküismeretes előadására szorítkozni, — s becses lapjában annyival inkább is helyet kérni, mert azok által nemcsak ezen felszólalásomat okozó közleménynek keltett érdeklődésnek fog a helyes irány megadati, hanem meg fog akadályoztatni Márkus Simon is abban, hogy ellenem annak idején fegyverül használhassa fel, sajtó útján terjesztett valótlan állításainak általam netán hallgatással mellőztetését.

A tényállás rövideden ez:

Márkus Simon és neje Herzog Johanna, megvették uri-utczai házamat 6000 frtért olyképen, hogy f. évi február 2-án 1000 frtot, s azután szinte így minden évben ezer forintot fognak lefizetni, míg nem az összes vételár kielégítve lesz.

Márkus Simon ezen feltételre vonatkozólag több ízben mondogatta nekem, hogy ő ezen hosszas fizetési határidőket nem fogja bevárni, hanem amint pénze lesz, az egész vételárt egyszerre is lefizeti.

Ugyanezért, midőn Márkus Simon f. hó 1-jén, tehát előbb mint a kikötött fizetési napon, nálam azon kijelentéssel, hogy tartozását meghozta, megjelent, — s nekem, különben is gyengeszemű, rövidlátó 70 éves aggnak épen akkor, midőn templomba-menetre harangoztak, s én ennek folytán az isteni tiszteletre jutni siettem, — 5 darab nagyobb s több darab kisebb bankjegyet leolvastam, — én, a harangzúgásban Márkus Simonnak leolvasó szavait nem értvén, s sietségem, úgy Márkus Simon azon ígéretének, hogy ő lefizeti egyszerre az egész vételárt is, — eszembe ötlése által megzavartatva az 5 db. nagyobb bankjegyet ugyanannyi darab 1000 esnek, a többi kisebbet pedig összesen 1000 frtnak véltem, s a lefizetett pénzt ezen hiszemben minden utánolvasás, vagy közelebbi megtekintés nélkül irataim közé toltam; Márkus Simont pedig a szerződésre vezetett következő nyugtával látam el: „Hogy Márkus Simon ur és neje Herzog Johanna az első szerződési pontban érintett 6000 frt, szóval: hater ezer forint ház árából nemcsak a kikötött egyezer forintot, hanem az egész, továbbra maradhatott ház vételárát, 6000 frt szóval: hater ezer sztr. ért. forintot mai alulírt napon valósággyal kifizette, ezennel tanusitom — Sz.-Fehérváron február 1-jén 1872. Ezen iratom szerint a ház átírása Márkus Simon ur és neje részére eszközölhető. 1872. év 2/1 mint fentebb. Radnich Imre m. k. ercsi apát és székesfehérvári kanonok. Előttünk: Guthard Mór m. k. Fröschl József m. k.“

Tévedésemet csak ugyanaz nap délután akkor vettem észre, midőn Janny József zenekar-igazgató urat magamhoz híván, s a reggel papirjaim közé dugott Márkus féle pénzből előtte egy nagyobb bankjegyet kihúván, azt neki azzal nyújtottam át, hogy váltsa fel nekem; száz forintot hozzon vissza, a többi 900 frtot pedig fogadja a káptalani zenészek javára szánt tőke kiegészítésére; — s Janny József ur arra figyelmeztetett, hogy az általam átadott bankjegy csak százas.

Midőn ezen fölfedezés következtében megvizsgáltam, s úgy találtam volna a Márkus Simon által fizetett összeget, hogy az nem 6000, hanem csak 1000 frt, s észrevettem volna, hogy nevezettet mily tévesen nyugtáztam: rögtön siettem Márkus Simonhoz és nejemhez, őket a hiba kiigazítására felszólítandó. Nevezettek hiba beismerésre, s kiigazítására azonban hajlandóságot nem mutattak, de — bár beismerték, hogy 1000 frtnál többet nem fizettek. — azt sem állították még akkor, hogy ajándékban kapták tőlem az 5000 forintot!

Miután a mindenféle beszéd tárgyat képző esetre vonatkozólag a valódi tényállást előadtam volna, s az olvasók közül azok elé, — kik a tények észszerűleg helyesen lehet indokainak higgadt vizsgálatához szoktak, egy cselekvényeknél jogi következmények eredményezhetősehez szükségesek kellékek megbirálására szükséges szakképzettséggel bírnak — azon kérdéseket vettem fel: vajjon addig, míg én rólam is a minden emberről vélemezendő helyes gondolkodás feltételezhető, feltehető-e az, hogy én épen Márkus Simon munkaszereteté és szorgalmát akarom jutalmazni a legrendkívüliebb bőkezűséggel akkor, mikor más, hozzám közelebb álló egyének munkaszereteté és szorgalmát jobban ismerem mint Márkus Simonét, s mégis ezek, úgy előszeretettel bírói intézetek és intézmények irányában ily módnélküli ajándék adhatására magamat anyagilag képesnek nem érzem; — s vajjon az általam ez ügyben kiállított s itt is közölt nyugta olyan okmány-e, mely törvényes erejű ajándékozási okiratnak, s nem-e inkább olyan okmány, mely Márkus Simon és neje azon beismerése után, hogy ők nekem csak 1000 frtot fizettek, tartalmának tanúsításánál fogva, csak lényeges tévedésben kiállított, s így az ötezer forint vételár hátralékra nézve Márkus Simon és neje javára semmiképen nem szolgálható egyszerű nyugtának tekintendő? — miután — mondom — ezen kérdéseket felvetném: kijelentem, hogy a valóval teljesen ellenkezik Márkus Simonnak azon állítása, mintha ő engem az 1000 frt. lefizetésekor az összes 6000 frt. vételárt lefizetettnek bizonyító nyugtám téves voltára, illetőleg tévedésemre figyelmeztetett volna; a valóval ellenkezik: mintha én — figyelmeztetése után — az 5000 frt. hátralékot neki elengedtem, s illetőleg oda ajándékoztam, s ezen ajándékozási állítólagos tény hirlap közlésére őt feljogosítottam volna! — Sz.-Fehérvár 1872. február 6-án. — Radnich Imre, ercsi apát, székesfehérvári kanonok és budai főesperes.

Felhívások.

A folyó évi január 6-án Pesten tartott országos iparos értekezlet ideiglenes központi bizottsága, a központi országos iparos párti bizottság megalakulása, s ezeu bizottságnak a vidéki bizottságokkal összeköttetésének megállapítása végett f. évi Február hó 25-én Pesten tartandó országos iparospárti közgyűlésre, a városokban s választó kerületekben tartozkodó mindazon iparosokat, kik az ipar s iparos osztály érdekeit szívükön hordják, meghíván; ennél fogva több iparos sz. kir. Sz.-Fehérvár város iparosait ezennel tisztelettel felkéri, hogy a helybeli iparos bizottság megalakulása s közgyűlései képviselőinek megválasztása tekintetéből f. február hó 12. napján d. u. 3 órakor a színház termében minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Kelt Székesfehérvárott, 1872. február 6-kán tartott előleges értekezletből. Több iparos.

Napjainkban sokaknál nagy a fogalomzavar az igazság és igaztalanság körül, különösen a katolika hit igazságait illetőleg, azért sok oldalról meg is támadtatik, majd mindenfelől keserű harc vívatik ellene, eiannyira, hogy a kicsinyhitiek már-már megriadtak, s minden vonalon hátrálni készülnék, holott épen most kell Sion leggyengébb, legkisebb örénének is részen állnia, hogy a gyanúsított hitet védelmezze, igazságait bebizonyítani tudja s a meglazult hit-erkölcsi állapotot újból régi dicsőségébe visszahelyezni törekedvén, egyesek-, községek-, a haza-, sőt az egész emberi társadalomnak jó szolgálatokat tegyen.

Előttünk a nagybőjt, melynek folyama alatt ősi szokás szerint rendkívülieg is szoktak szent beszédek tartatni; ez évben alulírt fogja azokat vasárnaponként bőjt első vasárnapjától délután 1/4 órakor a plebánia templomban magyar nyelven „Conferentia“ alakban tartani. Mi a tárgyat illeti kétség kívül mindenkit fog érdekelni: ugyanis korunk felvilágosultjai fennen dicsekesznek kimivelt eszközökkel, bölcsészeti és természeti és természettudományi képzettségükkel, önmagukat pedig nem ismerik, jöllehet már a pogány bölcséké is mint alapelv divott „ismerd meg tenmagadat.“ Tehát az ember természete- és lényegéről fogok „Conferentiai beszédek“ tartani, azaz megismerte-

tem az egész embert testében, lelkében, teremtésében, életében s végcéljára nézve, még pedig nemcsak szentírásai és hagyományai, hanem bölcselmi, természet-tani és történelmi érvekkel, mert a milyenek a támadási fegyverek, olyanok legyenek a védelmi eszközök is. Ezen alkalommal a mint előre látható a különféle alapigazságok szakadatlan sora fog megvitatatni, milyenek: Az ember eredete; Isten teremtette-e az embert saját képe s hasonlatosságára, vagy mint Vogt álbelcsész hirdeti, hogy majomból tökéletesedett emberré? Van e Isten, ki az embert teremthette? Az emberi élet örömei- és keserveiről, különösen a halálról; a feltámadás lehetősége- sőt bizonyosságáról; a lélek halhatatlanságáról a test halála után, lelkek vagy szellemek történelmi megjelenéséről; a feltámadott s lélekkel egyesült test vagyis az egész ember megjelenéséről a mindentudó és legigazságosabb bíró előtt. — Sz.-Fehérvár 1872 február hó 10. é.

Dr. Pellet Ödön, esperes-plebános.

Emeljünk sirkövet, Kulcsár József sirja fölé!

Egy korán elhunyt irodalmi tehetség, egy megterhetetlen lélek, egy becsületes ember, egy a sorstól folyton üldözött ifju tetemei jeltelenül nyugosznak a szedreskert metetőbe, emeljünk fölébe sirkövet, egy egyszerűt a kegyelet jeléül!

Kinek halála előtti napon kelt sorai, egy erős lélek nemes lemondása, hazája és nemzete iránti hő szeretettől tükröződik, — kinek csak azért súlyosult kínosan lélkére az élet; mert érezte fájón, hogy nemzetének és hazájának nagygyám emeléséhez nem járulhat — bár egykor minden erejével azért küzdött, ki tán kedvezőbb körülmények közt, magas fokra közdötte volna magát? megérdemli, hogy sirkő jelelje végső nyughelyét.

Bizalommal fordulok e megye és város fiai és leányaihoz, — valamint volt barátaihoz, hogy áldozat filléreikkel ez eszme megtestesítéséhez járulni sziveskedjenek.

Az adományokat e lapok szerkesztősége elfogadja és nyilvánosan nyugtázza. — Az eddig begyűlt összeg 11 frt. 80 kr. is e czélra fordítatik. Cs. K.

Az iskolai előjáróságokhoz.

A Victoria biztosító-társaság pesti vezérügynöksége, azon ajánlattal fordult hozzám, miszerint a közérdek tekintetéből kész a népiskolák és tanítói lakok tűzkár biztosítását a következő felette jutányos feltételek mellett eszközölni:

Minden 100 frt biztosítási érték után, és pedig cseréppel fődött épületekért a szabályszerű 40 kr. h 15 kr. Zsindelyvel fődött épületekért a szabályszerű 75 kr. helyett 50 kr. Nádval, zsuppal fődött épületekért a szabályszerű 1 frt. 50 kr. helyett 1 frt.

E díjtételeken kívül irodai illetékeképen ha a biztosítási díjösszeg 5 frtig terjed 50 kr. 5-10 " " " 60 kr. 10-20 " " " 1 frt. 25 kr. 20-40 " " " 1 frt. 75 kr. 40-60 " " " 2 frt. — kr.

fizetendő még.

Ha a biztosítás több évre köttetik, s a díj az egész tartamra egyszerre előre lefizetetik, akkor öt éves biztosítási időtartamnál; csupán négy év díját számítja, az ötödik év ingyen biztosítatván.

Ha a biztosítás több évre köttetik ugyan, de a díjfizetés nem egyszerre, hanem évi részletekben történik akkor, hat évi díjért a hetedik évet ingyen biztosítja.

Végre ha a biztosítás minden ügynöki közbenjárás mellőzésével közvetlenül a „Victoria“ pesti vezérügynökségi irodájában (Pest, régi posta-utca 2-ik szám) akár személyesen, akár postai úton tétetik az iskolai Előjáróság által, akkor a teljes díjösszegeből még 10% (egy tizedrész) leengedtetik.

Midőn tehát a tűzkár biztosítás üdvös eszméjét általában minden iskolai Előjáróságnak különös figyelmébe ajánlanám, nem mulasztatom el az iskolai Előjáróságokat a „Victoria“ fent idézett előnyös díj-szabványainak elfogadására és az iskolai épületeknek ezen társaságnál leendő mielőbbi biztosítására felhívni. Tabajdon, február 4. 1872. Kolossváry Miklós, kir. tanfelügyelő.

Levelezés.

Adony, február 4. 1872.

Az adonyi kaszinó-bál e hó 5-kán szépszámu s díszes közönség részvételével, jó sikerrel mulatott. A pákozdiak talp alá való zenéje mellett s kimeríthetlen jó kedvel addig tartott a táncz, míg nem az ablakok függőnyeinek keresztül törő szürkület arra figyelmeztetett az ifju párokat, hogy „minden mulandó e világon“ a bál takarodó ideje is elkövetkezett, a papák és mamák természetesen már előbb is szerettek volna a takarodót fujatni.

A vidéki vígalmak kedves jellemvonása a tisztelet s szeretetreméltóság keretében foglalt fesztelenség mint rendszeren most sem hiányozott. Volt sok szép hölgy, köztük Ravasz Ilonka k. a. (izlésteljes biborszín selyem ruhában) tavál óta a pesti élite bálóknak is egyik

kedves jelensége. — Továbbá Vetzl Mariska, Zeffvitz grófhölgyek, Vaigl Irma, Maar nővérek stb. — A bál után a vendégek legnagyobb része Ravasz Ignác tisztartó ur vendégszerető lakába gyűlt össze, hol az újból kitérő jókedv teljesen igazolta az ismert közmondást: „vég koronazza a sikert.“

Szini szemle.

Szombaton, február 3-án Molnárné, Kocsisovszky Borcsa első vendégszeretője: „Frou Frou“ szinmű 5 felvonásban. — Oszinte örömmel üdvözljük szinpadunkon e sok szép reményekre jogosító fiatal művésznőt. — Első fellépésével — dacára annak, hogy a lövészbál is e napon tartatott, — szorongásig megtöltte közönségünk a színházat, mi elég szép kifejezése az általános rokonszenvnek, melylyel közönségünk e mindenkor kedvence iránt viseltetik. — Az előadás külalakjával, mire a szerző a főszült fektette — Molnárné mintaszere, s az eleganciát a legfinomabb izléssel ügyesen párosító meglepő toilette-jei teljesen ősz hangzók voltak.

Játéka, — melyet már évekkkel ezelőtt mint szini referens volt alkalmam tanulmányozhatni, s már akkor a szinpad igen kedves jelensége s a közönség nagy kedvence volt, — az óta sokkal rutinrozottabb, s mindazon sok szép remények, melyeket akkori fejlődéséhez kötünk — a megvalósuláshoz sokban közeli tetek, s ha tovább is ily szorgalom és igyekezettel halad előre, s nem esik azon betegségbe, melybe eddig a hirtelen fejlődött, s a közönség tömjénezése által is elkapatott fiatal művésznők beleszédülnek, hogy egyszerűen csak kész művészeknek hiszik magukat (s mi épen azért, mert a művészet egyedüli alapja a tökélyesülés, az ábrándok világába tartozik) — ennek szerencsés elkerülése esetében színészetünk egy szépen s alaposan fejlődő reményét üdvözljük benne.

A természetet őt dúsán megáldá minden szinpad elnyökökkel, s eddigi tanulmányaival fel is használá a természet kincseit.

Hangja, — ez általános vád ellene, — hogy kissé gyenge, — ezért a hevesebb kitéréséknél idő előtt kimerül, véleményünk szerint azonban ez nem egészen áll, mert a mit a hang gyengeségének tulajdonítanak, — az nála a túlsimáság, de a melyben mégis oly finom csengő erő rejlik, hogy ez dúsán kárpótolja azt, a mit a simaság erőben vesztett volna, mind az által ajánljuk neki, hogy az érzelmek fokozatos hullámatánál a hang hordozásával legyen gazdálkodó, s egy oly kiinduló alapot válaszon, melyből a legerősebb pontra is fokozatosan eljuthat, s a tetőpontra ne kellen a túlerőfeszítést igénybe venni, mert ezzel nem csak a művészet, de az egyszerű hangszerv is veszélyeztetve van.

Egyes jeleneteiről mai előadásánál nem szólunk, — legyen elég annyi, hogy az általános kellékeknek minden tekintetben megfelelő volt.

A többi tagok is erejükhöz mérten igyekeztek. Vasárnap, február 4-én Molnárné második vendégszeretője: „Tücsök“. — Kevés oly darab van, melyben egy alak annyira meghordozza a hallgatót az érzelmei tengerén, mint e kis tücsök, főleg ha ez alak Molnárné állítja elénk. Az egyszerű s a vadonba nevelkedett, elhagyott gyermek, természetes pajzánágán is átvillanó romlatlan lelkiület ennek öntudatra ébredése, a szerelem lassú fejlődése, majd annak kitérő a természetes pajzánág lassankénti levetése s a szép léleknek megfelelő külmagaveletté átalakulása képeztek a szerep forduló pontjait, melyet minden egyes változásánál sikerülten s sokszor egész meghatóan rajzolt Molnárné. Az egyszerű kis pajkos leány alakításában a természetesség határai közt megmaradva, — játszottá végig szerepét. — Azonban azon jelenet, midőn a holdvilágnál az erdőben tánczol, s a nyakát megcsókolni akarja, itt már hangja erőltetésbe ment át, mivel annak tudomásánál a kellő mértéket elteveszté.

Ma ismét, — a zsufoltan megtelt ház — gyakori zajos tapsai hatásával tünteté ki őt, Bokody, Dezső és Nagynéval együtt, kiknek mai szereplése szintén a sikerültek közé tartozik, kiválóan Nagyné tadet anyója, kinek ma csupán az arcz marquirozása ellen van kifogásunk, mennyiben az kissé fiatal volt az ősz hajkhoz.

Kedden, február 6-án Molnárné 3-ik vendégszeretője: „Angyal és démon“. Tagadhatatlan tény, hogy Molnárné jövője legszebb alakban a vigjátékok terén ígérkezik, s így igazi szerepkörét a társalgási salon darabok elegans hölgyei képezik. — Mint a házasság élet anyala, — igen természetes, mint daemona, peoly kedves jelenség volt, hogy ha a házasság élet makrancos démonai is mind ilyenek volnának, mi még akkor is csak azért gondolnánk az elválásra, hogy olyan kibékülésekben részesülhessünk, mint e mai szinpadí férj, kinek anyósa Palotainé, a való prózai élet démonait oly mesterileg alakítá és rajzoló elénk, hogy minden nőülendő fiatal emberben csak egy gondolatot kelthetett: „ments meg uram ilyentől engemet“.

Szigetközy, Bokody s Dezső alapos felfogással játszottak. — Közönség zsufolva. Furedy.

Vegyések.

József főherceg ő fensége f. hó 8-án reggel a vonattal városunkba érkezett, az indóháznál polgármester ur fogadta és üdvözlé ő fenségét, ki innét a ménesdei kaszárnyába ment, hol a honvédtiszt-vizsga ejtetett meg. Estve pedig a honvédtisztek által, tiszteletére rendezett táncvizigalomban vett részt, hol a városi polgármester ural huzamos ideig társalagván, 11 óra után visszavonult, s másnap reggel 7 órakor a vaspályán elutazott.

A Vörösmarty-kör. Báró Eötvös József emlékének megörökítésére a Pesten felállítandó emlékszóbor pénzalapja javára folyó hó 17-én d. u. 5 órakor 40 krnyi belépti díj mellett „felolvasási estélyt“ fog rendezni a kör helyiségében. — A kegyeletes czél érdekében kértetnek a t. cz. köztágok, hogy ez ünnepegyben való minél számosabb részvételük által, a czélba vett eredményt anyagilag is elősegélni, s e végből másokat is részvételre buzdítani sziveskedjenek. — Belépti-jegyek kaphatók Szekerák Vincze pénztárnok ural és este a pénztárnál 40 krért; tanulók 20 krt. — A felolvasás programja később közöltetik. — Kelt Székesfejérvárott, 1872. február 4-kén. Az igazgatóság.

Nyilvános köszönet. A helyb. takarékpénztár a főreáltanoda felszerelésére kétszáz frot adományozott. — A szegényebb sorsu reáltanulókat pedig ellátta tankönyvekkel. Ha a tanügy javára hazánkban nyilvános egyletek valamint egyesek ily szép irányban működésük közre, ugy az csakhamar legszebb virágzásnak indulna.

Fogadják érte hálás köszönetünket! — Székes fejérvárott, 1872. évi február 6-án. — Mendlik Atajos, főreáltanodai id. igazgató.

Álarczos táncvizigalom. A sz. fejérvári „Jót. Nögyelet“ alaptökeje és pénztára javára a „magyar király“hoz címzett szálloda termeiben folyó hó 12-én tartja sorsjátékkal összekötött álarczos táncvizigalmát, melyre a városi és vidéki közönséget tisztelettel meghívja az igazgató-választmány.

Szturm Mihály, szélhűdés által munkaképtelenné vált, az 1848—49-ki szabadságharcban volt honvéd kapitány, hálás köszönetét nyilvánítja azon ismeretlen jöltevőinek, kik őt *Halbveisz Mátyas* által (24 fr.) segélyben részesíték.

Abán kölesönsegélyző egylet van keletkezében, mely már most is szép reményekre jogosít. Alakuló gyűlését f. hó 15-én tartandja, melyre az érdeklettek tisztelettel meghívják a kezdeményezőök.

Csendélet. Folyó hó 6-ról 7-re éjel a megyeház átellenében lévő soron elkezdve a Zuber háztól lefelé a földszinti ablakokat mind beverték eddig ismeretlen éjjeli hősök. Az eféle garázda nép ellenében a legnagyobb szigort ajánljuk a rendőrségnek.

A székesfejérvári takarékpénztári részvénytársulat 1872-dik évi február hó 29-én délután 2 órakor saját hivatalos helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a t. cz. részvényesek és az ügy iránt érdeklettek tisztelettel meghívotnak. — Az igazgatóság — Tárgyak: 1. Igazgatósági jelentés. 2. Választmányi előterjesztés Pasonics György és neje Debnár Annának az ellentink folyamatba tett végrehajtás megszüntetését kéro folyamodványra tárgyalás. 3. A mérleg helybenhagyása és a tiszta jövedelem feletti intézkedés. 4. A lefolyt évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottmányi jelentés feletti határozathozatal és a választmányának jegyzőkönyvileg leendő felmentése. 5. Indítványok tárgyalása. 6. Egy elnök, 2 igazgató, 28 tagból álló választmány és 6 póttag választása. 7. A jövő évi számadások és a mérleg megvizsgálására 3 tagból álló bizottság kinevezése. — Figyelmeztetnek a t. cz. részvényesek, hogy igazolványi jegyeiknek kivitele végett az alapszabályok 49. szakasz értelmében választott három tagu bizottság előtt a közgyűlést megelőző 3 utolsó napokban vagyis február hó 26. 27. és 28-án a takarékpénztár hivatalos helyiségében délelőtti 10 órától 12 óráig jelentkezni, ugy szinte a részükre kiállított és a jelen közgyűlésre szóló meghatalmazványait ugyanezen bizottságnak bemutatni el ne mulasztják, mert valamint igazolványi jegy nélkül, ugy az említett bizottmány által meg nem vizsgált meghatalmazvánnyal a közgyűlésen szavazás nem gyakorolthatatik.

A Bieskei-bál mely e hó 6-dikán az olvasó-kör könyvtárának javára tartatott, mint tudósítónk írja, szépen sikerült, s jó kedvvel tartatott egész reggel 7 óráig.

A székesfejérvári belvárosi kiseddóvó-egylet 1872. évi február hó 25-én délelőtti 10 órakor saját házában rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívotnak. Dr. Say József elnök. Lauschmann József jegyző. Szabad királyi székesfejérvári kiseddóvóda pénztárának számadási kivonata 1871-dik évről. Bevétel: 1870. évről pénztári maradék 1792 frt 67 kr. Havi óvás díjakban 516 frt 90 kr. Rendes tagdíjakban 321 frt. Haszonbérékből 470 frt. Táncvizigalomból 24 frt 78 kr. Kamatokból 23 frt 6 kr. Ajándékokból 656 frt 5 kr. Különlélekből 47 frt. 41 kr. Összesen 3911 frt 87 kr. Vagyonállapot: A ház becsértéke 9200 frt. Butor és felszerelés 300 frt. Készpénzben 212 frt 87 kr. Összeg 9912 frt

87 kr. Takarékpénztári tartozás 1200 frt. Ház árából 100 frt. Összeg 2200 frt. Levonva maradt tiszta érték 7512 frt 87 kr. Kiadás: Ovónak fizetése 600 frt 34 kr. Dajka fizetése 141 frt 80 kr. Kamatokra 217 frt 55 kr. Töke törlesztésre 2000 frt. Házjavitásra számlák szerint 630 frt 77 kr. Díjak beszédérti fizetés 18 frt 85 kr. Adóra fizettetett 81 frt 69 kr. Összeg 3699 frt. Összehasonlítás: Bevétel 3911 frt 87 frt. 87 kr. Dr. Say József elnök. Szepelt Nándor pénztárnok. Karl József ellenőr. — Ezen számadási kivonat alólírottak által megvizsgáltván, az minden egyes teteleiben helyesnek találtatott. Gebhárd Ignác és Szelke Kristóf pénztárnokok.

A városi pénztár számvitelének rendtelensége a február 3-án tartott közgyűlésnek vita tárgyát képezte; a tanács vizsgálati jelentése szerint semmi pénzhiány nincs, mely jelentésbe a közgyűlés beletnyugodván, kebeléből egy bizottságot nevezett ki, névleg Hoffmann, Kaiser, Gebhart és Roznagl képviselő urakat, kik a tanácssal egyetértőleg a könyvek tán téves számvitelét rendbehozandják. E közgyűlés egyike volt azon szomru tanácskozásonak, melyen érvek helyett, személyt bántalmazó kifejezésekkel harcoltak, s noha a közgyűlés délután 2 óráig tartott, a tüzetes tárgyalásról a szomru vita miatt közleményt nem hozhatunk.

Mai számunkhoz van mellékelve a „Borsod-miskolczi kölesönös k' házasítási egylet“ helybeli főügynökségének felhívása. — Fischer Dezső ur azt állítja, hogy a vállalat czélszerűségéről és alaposságáról csak most, Miskolcson léte alkalmával tartott közgyűlésen győződött meg, s azok után, miket velünk szóval közölt, minket is sikerült az ügy iránt kedvezőbb nézetre hangolni, s a szédelgési merénylet feletti köteleinket eloszlítani. — Most térlhiány miatt csak ennyit, jövőre bővebben.

A várkapu. A régi székesfejérvári várnak északi vagyis budai kapuja lebontatik. — A műveletnek naphosszat sok nézője van. — Eddigél egy római sírkő és egy fél dombormű mellékk szállítottak már muzeumunk számára a városháza udvarára.

A felnöttek oktatása sikerrel kezd terjedni a vidéken, különösen Moórott 130 felnött hallgatja Szentgyörgyi József rom. kath. főtanító ur oktatását, az esti órákban. Az ily szép siker, bizonyára a főtanító ur buzgalmanak köszönhető, üdvözljük a nemes törekvés és nevelés bajnokát.

Adakozás. Tekintetes *Boda Imre* inspector ur Kálozdról, a szent-mihályi helyét hitv. iskola javára tanszerek bevásárlása végett 25 forintot nagylelküleg adományozott. — Ugyancsak e czélra már előbb — földtermentési kötvényben 200 pengő frt. alapítványt tett. — Mely nemes cselekedet, midőn hálás köszönetemet a nyilvánosság terén kifejezném, szivemből kívánom: éljen boldogul számos éveket s adjon az Eg hazánknak sok ily jeles honfiat! — Szent-Mihály, febr. 7. 1872. *Kovács Sándor*, ref. tanító.

A „Vörösmarty-kör“ igazgatósága a kör nevében Báró Eötvös Józsefnek felállítandó emlékszóbor pénzalapja javára, pénztárából 25 frot utalványozott.

A lövöldei bál bár nem volt igen népes, fényes közönség által volt látogatva. Szokás szerint tartott a tánc reggelig.

Aggok intézetünk van, hanem azért az intézetbeli aggok szélében-hosszában koldulnak a városban szertesztét. — E sorok íróját a napokban a főutcán állította meg egy rézeg egyén, ki az aggok intézete öltönyét viselte, s nem a legilledelemesebb módon kért egy garast. Ajánljuk az illetők figyelmébe.

Hahn Jakab R. részére 1 frot adományozott, — s ezzel a fél saját kértére a gyűjtést beszüntetjük. — Fogadják az adakozók a szenvedő forró köszönetét.

Markus Simon, az ismeretes ajándékozási eset alkalmával f. hó 1-én délután 1 órakor ör. Námessy Ferencz ural, a helybeli szegények számára 25 frotot tett le.

Egy jó házból származott tanuló, ajánlja magát normalis vagy alsó gymnasiumi tanulók mellé nevelőnek. Bővebb felvilágosítást szerkesztőségünk ad.

A talánynak, mely mult számunkban közölve volt, megfejtése „Német Lajos“. Helyesen fejtették meg W-sz. A-f és Krausz Gyula.

Uj artézi kut készül Ascher urnak a „Vörösmarty-téri“ vendéglőjében. A kutat Bürgermeister György ur furatja. Már tíz év óta ez a tizenhetedik, mely városunkban az ő felügyelete alatt készül.

Szerkesztői nyilt posta.

Sárbogárdi, vaáli és sárkereszturi tudósítóinknak. — A bál hírek megkéstek, a legjobb akarat mellett sem szoríthatunk számukra helyet.

Kocsis Lajos urnak Vámon. Szives közleményét, már a lapba levő tudósítás megelőzte, levele vételekor amaz már ki is volt szedve. — Köszönjük.

Melléklet: „A Borsod-miskolczi kölesönös k' házasítási-egylet felhívása.“

Irodalom.

Legújabb megjelentek s KLÖKNER PÉTER könyvkereskedésében kaphatók:

Az új vadásztörvény ára 20 kr.
Ugyanaz állandó vadásznaptárral ára 40 kr.
Az új ipartörvény ára 30 kr.
1871. törvények II. füzeté XLIV.—XLVIII. törvény-czikkek ára 1 frt.
1871. törvények egy kötetben ára 2 frt. 50 kr.
Knorr Alajos, öngyűvél, vagyis gyakorlati útmutatás mindennemű jogügyletek elintézésére ára 2 frt. 80 kr.
Beóthi. Bíró Márton, regény ára 1 frt.
Jókai Mór. Föld felett és víz alatt ára 1 frt. 40 kr.
Molnár Aladár. Gazdasági népoktatás ára 60 kr.
Az iránytű vagy kereszténység az Atheismusban ára 1 frt. 20 kr.
Balogh. Keresztényen egyház történelem I-ső korszak, I. füzet ára 80 kr.
Záray. Magyar nyelv IV. kiadás kötve 30 kr.
Huszár. Magyarok története népközlők számára ára kötve 20 kr.
Huszár. Magyarok története polgári isk. számára ára kötve 30 kr.
Seidel. Naturgeschichte f. Volksschulen ára 20 kr.

Képviselő választási mozgalmak.

A Székesfejérvár-Palota külvárosi választó kerület több polgára által a január 21-én szűkebb körű értekezletben megállapodásukhoz képest, a választókerületben megválasztandó városi köztörvényhatósági képviselők kiszemelésére s névjegyzékének közakarattal összeállítására céljából a Palota külvárosi elemi tanoda helyiségébe folyó 1872. évi február hó 4-én délután 3 órára egybehívott, ezen kerületi választók értekezletének jegyzőkönyve, mely alatt:

1. Éder István ur a nagy számmal megjelent választó polgárokat üdvözölve, őszinte örömet fejezte ki a közügyek iránti meleg érdeklődésnek eme kétségtelen nyilvánulása felett; — egyszersmind hazafias lelkesedéssel, hogy éppen a választókerület, mely az öt Fejérvárnak hajdan legposványabb részét képezte, ma már a legnépesebbé emelkedett, s a többi városi választókerületek között a legnagyobb számban ez választ 10 képviselőt.

Továbbá, midőn jelezte az értekezlet célját, nyomtatékosan hangsúlyozta a küszöbön levő városi képviselő választásának fontosságát, mely hogy városunkra minél áldást hozóbban eredményezzen, választópolgártársait arra kérte, hogy minden pártzenvedély, vallás, rang és rendkülönbség tekintet nélkül, tisztán a lelkiismeret sugallatától meggyőzve járuljanak majd szavazataikkal oly egyének beválasztásához, kik tiszta jellem, őnzetlen hazafias, alapos szakismeret és képesség, egy önálló gondolkodás s egyaránt független jó szándékkal foglaljanak helyet a zöld asztalnál, hol ha kell a bizalmukkal megajándékozó választóközönség — mint közvetlen saját érdeküknek is — védelmére kelni tudjanak és merjenek, ott pedig, hol városunk felvirágzása s a közjólét forog szóban, se tanácsban, se fáradságban ne fukarkodjanak, hanem buzgó törekvésük legyen még a jót is jobbra előmozdítani.

Miután pedig nem hallgathatja el e választókerület kedvező helyzetét, mely szerint az itt megjelent polgártársai között is nagy számmal tisztelheti a hivatottakat, kik ugyi képesség, mint bármely tekintetben egyaránt érdemesek a fontos képviselői állás betöltésére, ugyanazért egyéni óhaját fejezi ki, hogy az itt megválasztandó 10 képviselő e választókerület polgárai közül szemeltesék ki. Mégis kivételt kér egy férfi irányában, ki bár lakásánál fogva nem tartozik is, de kinek maradandó emléke leginkább e választókerület közönségét kötelezi hálára, mert ha az őnzetlen jótételek s valódi érdemek felsorolásával a nemes szív nyugalmát felháborítani nem is akarja, — de őszintén be kell vallani: a Palota külvárosi kisdudóváda éltető lelke senki más, mint nagyságos és főtisztelendő Matuska János kanonok ur, (éljenzés) ki irányában tehát az őszinte hála nyilvánulása lenne, ha érdemei elismerésével e választókerület egyik képviselőjéül beválasztaná. (Hangos éljenzés.)

Végül az értekezés és tanácskozások vezetésére egy elnök, jegyző s egy 9 tagú választmány alakítását ajánlja és indítványozza.

Az indítvány Tánczos Imre és Antal János urak felszólalása folytán oda módosítottat, hogy 9 tag helyett 12 tagúra emeltetett a választmány. E szerint elnökké Blattner Márton, jegyzővé Nagy Ignác egyhangulag kikiáltattak. — Választmányi tagokká: Édes István, Turják Svetozár, Tánczos Imre, Kostyelik Ferencz, Schmidt Károly, Szűts Szabó István, Katona Horváth József, Horváth Antal, Nyulási Ferencz, Krausz Henrik, Schlesinger Dávid, Ascher Ferencz urak választottak, kik az összes választók névjegyzékéből a választandók kiszemelésére s majd az egybehívandó tel-

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

jes értekezlet elé jóváhagyás végetti terjesztésre megbizattak.

Ezzel elnök az értekezletet feloszlatta.
Nagy Ignác, jegyző.

Forster József, felelős szerkesztő.

Nyílt tér.

Egyedüli
főraktár
valódi amerikai
varrógépekből
Wheeler és Wilson, ifj. Howe
Elias, Anger, Aetna, Grower
és Backer stb. gyáraikból,

5 évi jótállás, ingyen oktatással létezik

Schlesinger L., és társánál,
Székesfejérvárott, nádor-utca saját ház.

Urhidán egy 40 octálos szőlő,

melyen szép épület és pince van, 260 akó borral, vagy a nélkül, részletfizetésre és szabad kézből eladó. Bővebben értekezhetni e lap szerkesztőségében vagy buza-piacz 17. sz. a. Z. F. urnál.

VALÓDI SOMLAI BOR

Stieder Lajos
somalai szőlőbirtokos pinczejéből
eredetileg kapható:

Mentler Zsigmond

fűszer- és magkereskedésében

a hol is nagyobb mennyiségben megrendelések tetszés szerinti hordókban avagy itezés palackokban, igen előnyös árért és gyorsan eszközöltetnek.

Hirdetések.

EGGER'S
Codein Brust-Pastillas.

Das vorzüglichste, angenehmste und sicherste Heilmittel gegen chronischen Keuchhusten u. Lungenentzündung, Husten, Heiserkeit, Halsbeschwerden und alle Arten Verschleimungen.

Zur Bequemlichkeit des P. E. Publikums sind jelbe als Depot bei den Herrn Apothekern Diebálla so auch Braun in Ulba zu den Originalpreisen von 25 Kr. und 50 Kr. zu haben.

A. Egger,
Pest, Elisabeth-Platz No 3.

Dr. J. G. Popp

Anatherin szájvize,

jelesen mindennemű kellemetlen szájbűz ellen, akár mesterseges akár lúkas fogaktól avagy a dohányzástól erednek.

Felülmulhatlan, beteg könnyen vérező, időnkint gyuladása eső fogin (Scorbut) ellen, főleg előhaladott korban, miáltal az különösen érzékenyebb lesz a légmérték-változásra.

Különösen becses az ingó fogaknál, mely bajban oly sok görvélyes szokott szenvedni, fogfájásokat azonnal enyhíti s használata által a fogfájás elkerülhető.

Egyáltalán a legjobb, mit a fogak és foghús tiszta s egészségben tartására használni lehet.

Ára egy üvegnek 1 frt. 40 kr.

Anatherin-fogpép.

Ezen fogpép egyike a legkényelmesebb fogtisztítóknak, mert semmiféle egészségromtó anyagot nem tartalmaz: az ásványalkatrészek a fogak zománczára hatnak, a nélkül, hogy az megtámadtatnék, valamint a pép szerves részei tisztítól, ugy a zománczot, mint a nyálkahártyát, a fogak fehérségét és tisztaságát növelik. Különösen ajánlható a pép utazóknak szárazon és vizen, mert sem ki nem ömlik, sem a mindennapi nedves használat által meg nem romlik. — Egy adag ára 1 frt. 22 kr. o. ó.

Kapható: Sz.-Fejérvárott Braun J., Diebálla Gy., Deutsch A. és fia. Lovasberényben Heiszler gyógyszerész. Móórott Jency. Palotán Würfl gyógyszerész. Veszprém Gutthard és fiainál. Dunaföldvár Lukács A. s Kubányi S. gyógyszer. Duna-Veesén Klinke gyógyszer. Kun-Szent-Miklóson Tóth S. gyógyszerárban.

Schmidt Károly helybeli építőmester úrnak irányomban alkalmazott lakfelmondási eljárása folytán a most utólag tudomásomra jutott közölmények alapján alkalmat veszek magamnak mindenkit értesíteni arról, hogy nevezett úrral a Vörösmarty-téren 2. szám alatt álló házra vonatkozólag se bérleti szerződésre lépni teljes biztossággal nem lehet, se töle felmondást elfogadni nem kötelezettség, mert ő e tekintetben semmi jogosultsággal nem bír, s ha valaki szavai után őt jogosultnak hiszi, könnyen oly kellemetlenségekben részesülhet, minőt nekem volt alkalmam tapasztalni.

Székesfejérvár, 1872. 8-án.

Keller Antal,
köz- és váltó-üggyvéd.

T. szerkesztő ur!

Legyen szives az alább megírtakat becses lapjában közölni.

A városi kutmester ur az utcánkban a kutfurást már egyszer megkezdhetné, mert semmi akadály fönn nem forog.

Különben kényszerít bennünket a további lépésekre.

A kutmester urakra pedig általában az a megjegyzésünk, hogy egyszer már felhagyhatnának a haszontalan fecsegésükkel és becses lapját ne használják fel személyeskedésre*), mert minden jobb érzesű embert az ő modoruk és eljárásuk sért, és ne a papiron dolgozzanak, hanem valóságban.

Kérjük tekintetes szerkesztő urat szóról-szóra közölni.

Megkülönböztetett tisztelettel vagyunk mi Lövő-utcaiak

Székesfejérvár, január 2-án 1872.

alázatos szolgál

Weisz János. id. Pénzes Ferencz.
Kuczka Mihály. Windisch József.

*) Azon segítettünk, mert mi a vita folytatásával a nyílttérré utaltuk. A városi kutmester ur pedig kijelenté nálunk, hogy mire e sorok napvilágot látnak a kérdéses munkát megkezdi. — Egyuttal kértünkre megígérte, hogy az ellene intézett támadásra hallgatással felel. Ezzel bezártuk az ügyet. Szerk.

Wellesz Károly
Székesfejérvárott,

palotai-utca Bierbauer-féle ház ajánlja

férfi- és női-czipészek

részére szükséges bel- és külföldi cikkek- és szerszámoknak jól felszerelt raktárát, rendkívül jutányos áron.

Világhírű orvosi tekintélyek által megvizsgált és elismert hatásánál fogva a magyar kormány által szabadalmazott

Köszvény vászon

ellenszer mindennemű fájdalmaokról, névszerint csusz (rheuma), inrángatás, keresztcsontfájás (Hexenschuss), orbánsz, mindennemű göröcsök ellen kezekben, lábokban, különösen öreges, köszvény, fej-köszvény, dagadt tagok, ficzomodások és oldalnyílások ellen biztos szer, ára egy csomagnak 1 frt. 5 kr., kettős erejűnek 2 frt. 10 kr.

Továbbá:

Mindennemű sebek gyógyítására Dr. Buron Párisi általános sebtapasza 35 kr. használati utasítással.

Főraktár:

Diebálla György

gyógyszerésznél.

Székesfejérvárott, a „Vörösmarty-téren.”

Számmer Kálmánnál, Sz.-Fejérvárott.